

МЕЖДУНАРОДНА ФОНДАЦИЯ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА 2020

I. Информация по реда на чл.39 от Закона за счетоводството

1. *Обективен преглед на развитието и дейността на Фондацията*

Статут

Международна фондация “Людмила Живкова” е основана в гр. София на 20 октомври 1982 година като неправителствена организация с нестопански цели и дейности, определени за осъществяване в обществена полза. На 24 февруари 1990 година, Международна фондация “Людмила Живкова” е преименувана на Международна фондация “Св. Св. Кирил и Методий” (“Фондацията”). Фондацията е регистрирана като юридическо лице с нестопанска цел.

Седалището и адресът на управление на Фондацията е гр. София, ул. Васил Априлов № 3. На 9 декември 2020 година, на заседание на изпълнителния комитет на Фондацията е взето решение, седалището и адресът на управление да се променят на: гр. София, район Оборище, ул. Св. Св Кирил и Методий №64. Решението за промяна на адреса е входирано в Търговския регистър на 15 декември 2020 година, но е получило отказ за вписване с предписание за изправяне на пропуски.

Предмет на дейност

Основната дейност на Фондацията е съсредоточена върху:

- подпомага популяризирането на постиженията на световния опит в областта на образованието и културата;
- сътрудничи за постигане на международно разбирателство, обединение и утвърждаване ценностите на човешката цивилизация чрез развитие и подпомагане на обмена в областта на културата, изкуството, науката, образованието и професионалната подготовка;
- подпомага развитието на талантиливи деца и способни млади хора, осигурявайки им равни шансове, зависещи изключително от техните професионални възможности и умения, и спонсорира тяхното образование, професионално обучение и творческо развитие;
- подпомага изграждането на високо екологическо съзнание.

Освен основната си нестопанска дейност, свързана с изпълнението на гореописаните цели, Фондацията изпълнява и стопанска дейност – отдаване под наем на недвижимо имущество, предоставяне на заеми и други.

Представителство и управление

Органи на управление на Фондацията са Управителен Съвет, Изпълнителен комитет, Контролен съвет, Президент и Изпълнителен директор.

Към 31 декември 2020, служителите заети във Фондацията на трудов договор са 4.

Образователни програми

Япония

През изминалата година, за двадесет и седми пореден път, подборът на кандидатите за Японски държавни стипендии "Монбушо" за научна работа в японски университети, във всички области на знанието, се осъществи съвместно с Посолството на Япония в София и Фондацията.

Фондацията се справи с огромните предизвикателства, породени от Ковид пандемията през 2020 г. и свързаните с нея усложнена обстановка и ограничителни мерки и успя да проведе конкурса навреме.

От явилите се на конкурса 16 кандидати през 2020 година, 11 достигнаха успешно до последния етап, като японската страна потвърди 8 тях за започването на дългосрочната им специализация в Япония.

С благодарност трябва да отбележим, че японската страна поема пълната издръжка на специализантите, включително учебна такса, пътни и медицинска застраховка. Отделно приемащата страна им отпуска стипендии от около 1,300 щ.долара месечно. Със заминалите през 2020 година по тази програма в Япония са се обучавали над 330 млади специалисти. Български стипендианти има в университетите в Токио, Киото, Йокохама, Каназава, Нагоя, Цукуба, Фукуока и др.

За първи път през 1996 година беше обявен и проведен конкурс за студенти, които да изучат висшето си образование в Япония. От явилите се през 2020 година 9 кандидати до интервю бе допуснат 1. С това броят на студентите в Япония, по линия на Фондацията, надхвърля 100 души, които се учат в различни специалности. Първата година от обучението им преминава в изучаване на японски, история, обществознание и др. в Токио или Осака.

През 2020 година Фондацията, съвместно с Посолството на Япония у нас за двадесет и шести пореден път организира конкурс за ораторско майсторство на японски език. Конкурсът включва изучаващите японски език в образователни институции в София, Велико Търново, Шумен, Русе, Варна, разделени в две категории –начинаещи и напреднали. През 2020 г., по изключение, поради ограничителните мерки, свързани с Ковид пандемията, конкурсът бе проведен, под егидата на посолството на Япония в София он-лайн. Надявам се, през 2021 г. поради предложената по-късна дата за конкурса, той отново да се проведе в големия салон на БАН, тъй като БАН е своеобразен пантеон на образованието и науката и несъмнено издига престижа на конкурса като позволява на участниците в него не само да покажат най-доброто от себе си, но и да почувстват тържествения момент на диалог с публиката в залата.

Колежи на Обединения свят

Колежите на Обединения Свят/ United World Colleges (KOC)/(UWC) са 18 независими, но взаимосвързани училища, които са разположени в 18 държави на 4 континента. Те са обединени от общи идеали, свързани с борбата за мир, разбирателството между народите и устойчивото развитие. Сигурно най-определящото им качество е разнообразието на учениците в тях, които идват от 70-80 страни и от различни среди на развитие. По този начин, чрез съпреживяването на две от най-формиращите години от живота си, учениците научават един от друг и от учебната програма за уникалността на другите култури и в същото време за приликите, обединяващи всички човешки същества независимо от техния произход. Според принципите на КОС, образованието трябва да бъде независимо от социално-икономическите възможности на учениците, и заради това 70% от учениците по време на следването си получават пълна или частична финансова помощ въз основа на нуждите им.

Международна Фондация „Св. Св. Кирил и Методий“ изпраща ученици в Колежите на Обединения Свят вече над 30 години. Български ученици са учили в Италия, Германия, Белгия, Великобритания, Норвегия, Босна и Херцеговина, САЩ, Коста Рика, Канада,

Армения, Хонконг, Китай и Япония. Всяка година се организира конкурс сред ученици от 10ти клас, от който се излъчват стипендиантите за идната година. Понастоящем конкурсът се организира от Фондацията и групата на българските алумни на колежа.

През 2020 година имаме рекордно голям брой стипендианти – дванадесет нови попълнения в Колежите на Обединения Свят, които вече започнаха първата година на програмата в Босна и Херцеговина, Италия, Белгия, Армения, Уелс, Норвегия, Есватини, Китай, Индия, Коста Рика.

Колежите на Обединения Свят организират и кратки курсове през лятото в различни точки по света, с които дават възможност и на младежи, които не са успели да учат в някой от колежаите, да се докоснат до духа и ценностите на UWC общността.

Привлечените средства по тази програма от Фондацията за 2020 година възлизат на 215 хил.лева.

Мемориален фонд “Д-р Илко Ескенази”

През 2020 година дейността на Мемориален фонд “Д-р Илко Ескенази”, подпомагащ професионалното и академично израстване на млади хора в усвояването на правните, икономическите и политическите науки в България беше изключително ползотворна и успешна. Членовете на създадения Клуб към Фонда са над 100.

От 2005 година, Фондът взе решение ежегодно, чрез конкурс да се присъждат Награди “Д-р Илко Ескенази - България и Европейския съюз - право и икономика”. Конкурсът има за цел да отличи и награди по един писмен труд в областите “Право” и “Икономика”, свързан с интегрирането на България и нейното членство в ЕС и е предназначен за млади хора до 35 годишна възраст.

В конкурса за 2020 година, първите награди бяха връчени на официална церемония от г-н Петър Стоянов, бивш Президент на Република България. С това отдаваме уважението си към личността на д-р Илко Ескенази, подписал първия договор за асоцииране на Република България към ЕС.

Носител на шестнадесетата награда за право е Стойчо Лалков Дулевски за разработка на тема „Някои аспекти относно съотношението между Спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане и правото на Европейския Съюз през призмата на контролираните чуждестранни дружества”. Призът за икономика спечели Виолина Тодорова Кирилова за разработка на тема „Европейски зелен пакт – промени, предизвикателства и възможности за устойчиво развитие и сигурност на ЕС. Състояние и перспективи пред българската енергийна система.”.

Стипендии “Време разделно”

С дарение на възнаграждението, което писателя академик Антон Дончев получава от издаване на книгата му “Време разделно” са учредени две студентски стипендии (в областите “Българския език и литература” и “История”), носещи името на книгата му. Фондацията продължава и до днес ежегодно, със собствени средства да изплаща стипендиите. Волята на основателят им е да се избират талантиливи български студенти от Смолян-област, от семейства с доказано ниски материални възможности и по време на следването си да са отлични студенти.

Стипендиите се гарантират до завършване на бакалавърска степен.

През учебната 2020-2021 година продължихме да подпомагаме студентите: Здравко Заахариев Ловчалиев и Евелина Севдалинова Къорова от Софийския университет „Св. Климент Охридски” и Велizara Иванова Николова от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, филиал гр. Смолян.

Стипендии за студенти в България – “Гипсът”

Ежегодно, от 2004 година насам, благодарение на щедрия дарителски жест на семейство Нели и Робърт Гипсът от САЩ, Фондацията, обявява конкурс за 25 стипендии за студенти с високи академични постижения и ниски материални възможности, записани в първи курс в университети в България.

През 2020 година, нашият дарител от съединените щати г-н Гипсът и неговото семейство решиха не само да продължават да поддържат програмата за стипендии за получаване на висше образование в България на млади хора със затруднено социално положение, но от тази учебна година стипендиите ще бъдат увеличени от 2,000 на 2,500 лева за академична година. През декември 2020 година програмата продължи с нови 27 стипендианти, с което общият им брой за академичната година става 105.

Стипендията се подновява семестриално при доказани успех и социални нужди на семейството.

Средствата по програмата, осигурени от сем. Гипсът, се превеждат на Фондацията с любезното съдействие на Американската фондация за България.

10 стипендии за студенти

През 2019 година „Пътперфект-Т“ ЕАД в партньорство с Фондацията учреди 10 (десет) стипендии за обучение във ВУЗ на студенти с отлични академични постижения. След проведен конкурс по документи за успех и доход на семейството, бяха предоставени стипендии на 9 (девет) студенти, приети редовна форма на обучение за висше образование на образователно-квалификационна степен бакалавър в българско висше учебно заведение. Десетата стипендия бе предоставена на български ученик, приет първа година, редовна форма на обучение за висше образование на образователно-квалификационна степен бакалавър по специалност „Биология и морска биология“ в Университета в Саутхемптън, Великобритания.

Програмата продължи и през 2020 година като стипендиите се подновяват семестриално при доказан висок успех. Намерението на дарителя е програмата да продължи до края на четири годишното обучение на избраните стипендианти.

Средствата по програмата са осигурени изцяло от „Пътперфект-Т“ ЕАД.

Научни програми и специализации

Български учители

През 2020 година, успешно продължи развитието на програмата за издирване и стимулиране на педагогически кадри. Съвместно с творческите съюзи на химиците и физиците, след проведени национални конкурси, беше връчена наградата на Фондацията за принос в откриването и развитието на млади таланти на учители по физика и астрономия и химия.

През 2020 година съвместно със същите творчески съюзи продължи и развитието на стартиралата през 1995 година програма "Учебна среда", чиято цел е да стимулира създаването и развитието на материално-техническата база в българските училища (кабинети, лаборатории, учебни центрове). Програмата има конкурсен характер и през 2020 година бяха наградени изяви учители по химия и физика.

В края на 2002 година, във връзка с 20-годишния юбилей на Фондацията, по предложение на Германския кръг на приятелите на Фондацията, бе учредена Награда за постижения на учители в областта на хуманитарните науки. Програмата има конкурсен характер и предвижда отличаването на учители със значителен принос в откриване и развитие на таланти в областта на хуманитарното знание. От 2005 година с решение на Съвета на Фондацията, наградата носи името на Почетния президент на Фондацията, проф.д-р. Петер Фишер-Апелт. Наградата за най-добър учител по български език и литература за 2020 година получи г-жа Здравка Давчева Трайкова от гр. Петрич, а за немски език - г-н Нигяр Халим Наим от гр. Кърджали.

Конкурсът се провежда със съдействието на Министерството на образованието и науката, съответните катедри на Софийски университет "Св. Климент Охридски", както и на представители на отделите по образование на посолствата на Федерална република Германия.

Наградният фонд в размер на 2,200 евро през 2020 година бе осигурен от проф.д-р. Петер Фишер-Апелт, г-жа Хилдегард Апелт и д-р Герд-Винанд Имайер.

Ученически институт по математика и информатика

Ученическият институт е учреден съвместно с Института по математика, Съюза на математиците в България и Фондация "Еврика", по идея на акад. Петър Кендеров. През 2020 година, "Ученическият институт по математика и информатика" проведе зимна и лятна школа както и пролетна конференция в рамките на ученическата секция на Съюза на математиците в България.

Дейността на Ученическият институт по математика и информатика се осъществява с финансовата подкрепа на всички учредители и Фондация „Америка за България“.

В рамките на тази програма през 2020 година Фондацията подкрепи съвместно със Съюза на математиците и Института по математика при Българската Академия на Науките (БАН) участието на двама български ученика в престижната шест седмична лятна школа по математика и естествени науки, организирана от Центъра за високо качество в образованието, Маклийн, САЩ, и Масачусетския технологичен институт. В периода 2013-2020 година за участието на българите са заплатени по 18 хил. щадски долара годишно, предоставени от Фондация „Америка за България“.

Програми в областта на културата

Като цяло 2020 година, въпреки Ковид-19 пандемията и наложените ограничения, беше богата на културни събития. Част от тях все пак станаха възможни с цялостната или частична помощ на Международна фондация "Св. Св. Кирил и Методий".

Музика

През 2020 година се наложи да отложим провеждането на организирания ежегодно концерт на Фондацията в Карнеги Хол в Ню Йорк под надслов „Музикални съкровища от България“. Проф. Павлина Доковска (Mannes College of Music, САЩ), член на Съвета на Международна фондация "Св. Св. Кирил и Методий", е двигател на тази проява и без нейното съдействие организацията на мероприятиято би била немислима. Надяваме се през лятото на 2021 година да възобновим традицията и концерта да се проведе при спазване на всички епидемиологични мерки.

В областта на музикалните изяви, през 2020 година, Фондацията подпомогна финансово и Международния конкурс „Млади виртуози“ с 2,500 лева.

Други изкуства

В рамките на тази програма през 2020 година, Фондацията подпомогна финансово редица инициативи и индивидуални проекти. Сред тях са участието в/във:

- десетото издание на „Биенале на малките форми – гр. Плевен 2020 година“ към Художествената галерия „Илия Бешков“ – гр. Плевен, където Фондацията предостави награда в размер на 1,000 лв. Носител на наградата е художникът Христо Бозуков;

- финансова помощ на „Националната Галерия“ гр. София за абонамент на сайта artprice.com – информационна платформа за идентификации и оценки на произведения на изкуството;

- конкурса „Наследство БГ“, организиран съвместно със Софийски Университет „Св. Климент Охридски“ и Издателство „Колибри“;

- финансова помощ за Издателство „Захарий Стоянов“ за издаването на книгата на Антон Дончев „Пробуждане“, том 14, във връзка с 90-годишнината на големия писател.

Най-голямото събитие през 2020 година обаче, безспорно е свързано с издаването на книгата на Фондацията „Петдесет жени в българската живопис“, включваща подбрана колекция от картини на художнички, работили в сферата на живописа в България през периода от Националното освобождение (1878 г.) до края на XX век. Дълбоко вярваме, че това издание ще помогне за популяризиране на българското изкуство.

Изданието се осъществи по идея и с първоначалната финансовата подкрепа на княз Никита Лобанов-Ростовски. Печатница „Лито Балкан“ съдейства също като пое за своя сметка разходите за труд при печата на книгата. Автори и съставители на изданието са г-н Чавдар Попов и г-жа Милена Балчева-Божкова. В книгата са включени произведения от колекциите на Националната галерия, Софийска градска художествена галерия, Градска художествена галерия – Пловдив, Художествена галерия – Стара Загора, Художествена галерия „Димитър Добрович“ – Сливен, Художествена галерия „Жорж Папазов“ – Ямбол, Художествена галерия „Станислав Доспевски“ – Пазарджик, Колекция на Българска народна банка и частни колекции, на които безкрайно благодарим за съдействието и се надяваме на партньорство и по бъдещи проекти.

2. Финансово - икономическо състояние на Фондацията и анализ на основни финансови показатели

Финансовите резултати от дейността на Фондацията не могат да бъдат описани с помощта на обикновените икономически показатели, като печалба, рентабилност, ликвидност и т.н., тъй като Фондацията е юридическо лице с нестопанска цел, осъществяваща общественополезна дейност. Основният и интерес не е постигането на печалба.

Капиталът на Фондацията е формиран от направени имуществени дарения от учредителите ѝ, а другите резерви включват резултатите на Фондацията от стопанска и нестопанска дейност. От нестопанската си дейност, Фондацията отчита приходи от дарения, които подпомагат финансово Фондацията, като ѝ дават възможност да подкрепи основните си програми, оставайки вярна на целите си. В общото изпълнение на направените разходи по програми на Фондацията най-голям е делът на „Образователни програми“, следвани от “Научни програми и специализации” и “Културни програми”. През 2020 година приходите от стопанска дейност на Фондацията включват – приходи от лихви по предоставени заеми, приходи от отдаване под наем на недвижимо имущество и приходи от продажба на книги на консигнация.

3. Важни събития настъпили след датата на съставяне на годишния финансов отчет

На 31 март 2021 година към споразумението с Богомил Манчев от 29 ноември 2018 година (оповестено в *приложение 24 Вземания по договор за цесия* във финансовия отчет на Фондацията) е подписан анекс, съгласно който са направени следните промени:

- Издаден е нов запис на заповед в единствен екземпляр за сумата от 270 хил.евро (529 хил.лв) платим на предявяване, като записът на заповед не може да се предяви за плащане преди 25 април 2024 година;

- В случай, че в 30 дневния срок след изпълнение на условията за плащане в споразумението, не са уговорили погасителен план за плащане на дължимата сума, Богомил Манчев се задължава да плати на Фондацията, сумата от 270 хил.евро (529 хил.лв) на 30 равни месечни вноски, първата от които е дължима на 31-вия ден от изпълнението на условията по споразумението.

В периода след 1 януари 2021 година, до датата на одобрение на годишния финансов отчет за публикуване не са настъпили други събития, които да изискват оповестяване или корекция на финансовите отчети към 31 декември 2020 година.

4. Вероятно бъдещо развитие на Фондацията

Фондацията ще продължи да изпълнява своята мисия и цели съвместно със сътрудничеството с различни организации, институции и физически лица. Ще отпуска помощи, стипендии и награди на конкурсна основа, ще организира и подпомага симпозиуми, конференции, семинари, изложби и др.

5. Научно-изследователска и развойна дейност

През 2020 година Фондацията не е извършвала научни изследвания и разработки.

6. Информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл. 187д от Търговския закон

През 2020 година Фондацията не извършва сделки със собствени акции.

7. Клонове на Фондацията

Фондацията няма клонове.

8. Използвани от Фондацията финансови инструменти

Финансовите инструменти на Фондацията включват парични средства в банкови сметки, предоставени заеми, търговски вземания и задължения. Ръководството на Фондацията счита, че справедливата цена на финансовите инструменти е близка до балансовата им стойност.

Осъществявайки дейността си, Фондацията е изложена на различни финансови рискове:

- кредитен риск;
- ликвиден риск;
- пазарен риск.

Ръководството носи отговорността за установяване и управление на рисковете, с които се сблъсква Фондацията. Тази политика установява лимити за поемане на рискове по отделни видове, дефинира правила за контрол върху рисковете и съответствие с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Фондацията.

Кредитен риск

Кредитният риск за Фондацията се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от търговски вземания от клиенти и вземания във връзка с предоставени заеми.

Към 31 декември 2020 година и 31 декември 2019 година, Фондацията не е ограничила кредитния си риск, тъй като е концентрирала парични средства в една банка, в размер над гарантираният от закона (196 хиляди лева), което създава риск от загуба на парични средства и парични еквиваленти.

Предоставените заеми, неизплатени към 31 декември 2020 година и към 31 декември 2019 година са основно към свързани лица, обезпечени чрез издадени записи на заповеди и движими вещи.

Търговските вземания на Фондацията към 31 декември 2020 година са основно към свързани лица. Към 31 декември 2019 година са изцяло от свързани лица.

Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква при положение, че Фондацията не изпълни своите задължения когато те станат изискуеми. Фондацията прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или извънредни условия, без да се реализират неприемливи загуби или да се увреди репутацията на Фондацията.

Фондацията прави финансово планиране, с което да посрещне изплащането на разходи и текущите си задължения за период от 60 дни, включително обслужването на финансовите задължения; това планиране изключва потенциалния ефект на извънредни обстоятелства, които не могат да се предвидят при нормални условия.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Фондацията или стойността на нейните инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да управлява и контролира експозицията на пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Като цяло, Фондацията не е изложена на валутен риск тъй като приходите на Фондацията от стопанската и нестопанската си дейност са деноминирани в евро; незначителна част от получените приходи са в щатски долари.

Лихвен риск

Фондацията не е изложена на лихвен риск, тъй като не използва заемни средства.

Михаил Тачев
Изпълнителен директор
Международна Фондация „Св. Св. Кирил и Методий”



31 март 2021 година